

UCHWAŁA NR XIII/61/16

RADY MIASTA BRAŃSK

z dnia 26 lutego 2016 r.

w sprawie Przyjęcia i zatwierdzenia Planu Odnowy Miasta Brańsk na lata

2016 -2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 poz. 1405, poz. 1890) Rada Miasta Brańsk uchwala, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brańsk.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

mgr Ryszard Anusiewicz

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/61/16
Rady Miasta Brańsk
z dnia 26 lutego 2016 r.

Plan Odnowy Miasta Brańsk

na lata 2016 – 2020

BRAŃSK 2016

SPIS TREŚCI:

1. Plan rozwoju miasta – możliwość rozwoju miasta poprzez wykorzystanie wszystkich jego walorów.....	3
2. Charakterystyka miasta Brańsk	6
3. Historia miasta.....	9
4. Analiza zasobów miasta Brańsk	12
4.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych.....	12
4.2. Inwentaryzacja infrastruktury technicznej.....	21
5. Analiza SWOT miasta Brańsk.....	27
6. Ocena obecnej sytuacji miasta Brańsk oraz wizja jego stanu docelowego	29
7. Wizja rozwoju	32
8. Arkusz planowania	33
9. Charakterystyka projektu	36
10. Wdrażanie Planu Odnowy Miasta Brańsk	37
Spis tabel	38
Spis rysunków	38

1. Plan rozwoju miasta – możliwość rozwoju miasta poprzez wykorzystanie wszystkich jego walorów

Plan Odnowy Miasta Brańsk jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno – gospodarczej oraz infrastruktury na lata 2016 – 2020. Opracowanie to jest aktualizacją Planu Rozwoju Miejscowości Brańsk na lata 2008 - 2015 (przyjętego uchwałą nr XX/109/09 Rady Miasta Brańsk z dnia 24 lutego 2009 r. z późn. zm.).

Opracowanie obejmuje swoim zakresem charakterystykę przyrodniczo-historyczną, inwentaryzację zasobów społecznych i infrastrukturalnych, analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju miasta, planowane przedsięwzięcia.

Głównym zadaniem Planu Odnowy Miasta jest stworzenie warunków do rozwoju analizowanej miejscowości poprzez optymalne wykorzystanie jej walorów. Zadania określone w Planie Odnowy Miasta zmierzać będą do poprawy warunków życia i pracy mieszkańców Brańska. Na wdrożenie kluczowych inwestycji, zaplanowanych w niniejszym dokumencie, miasto Brańsk potrzebuje zewnętrznych źródeł finansowania, gdyż aktualny budżet nie pozwala na pełne sfinansowanie przewidzianych do realizacji przedsięwzięć.

W ramach działań związanych z rozwojem obszarów wiejskich oraz poprawą ogólnego dobrobytu jej mieszkańców, możliwe jest wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014 – 2020. Środki na powyżej wymienione i im podobne cele, są dostępne w ramach realizacji priorytetu 6. rozwoju obszarów wiejskich: *Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich*. Cel szczegółowy 6B) *Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich* określony dla powyższego priorytetu zakłada wsparcie operacji wdrażających dwa działania:

1. M07 - *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich*
2. M19 - *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność)*

Podstawą prawną dla finansowania powyższych działań są w szczególności:

- art. 20 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski

Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347/487 z 20.12.2013 r.);

- art. 32-35 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

W ramach działania „*Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich*” możliwe jest pozyskanie środków finansowych na rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniających się do poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

W zakres działania M07 wchodzi trzy odrębne poddziałania, w ramach których do realizacji określono szereg typów operacji do wsparcia dotyczących:

- gospodarki wodno-ściekowej;
- budowy lub modernizacji dróg lokalnych;
- ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego;
- inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne;
- kształtowania przestrzeni publicznej;
- inwestycji w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

Inwestycje mogą dotyczyć miejscowości położonych w gminach wiejskich, gminach miejsko-wiejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców lub gminach miejskich z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców. Aby jednak projekt mógł ubiegać się o przyznanie dofinansowania, wszystkie zawarte w nim inwestycje muszą być spójne z dokumentem planistycznym gminy, lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości.

W ramach działania „*Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER*” środki skierowane są na operacje realizowane w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR).

W tym zakresie wspierane będą operacje mające na celu: wzmocnienie kapitału społecznego, rozwój przedsiębiorczości, podnoszenie kompetencji, dywersyfikację źródeł dochodu, podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych i innowacji, rozwój produktów lokalnych, rynków zbytu, infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej, drogowej oraz zachowanie dziedzictwa lokalnego.

Wszystkie podejmowane działania, w ramach niniejszego Planu Odnowy Miasta, będą wpływać pozytywnie na poziom życia mieszkańców, rozwój lokalny oraz zachowanie krajobrazu kulturowego i przyrodniczego.

Wyznaczone w ramach niniejszego opracowania cele są zgodne z założeniami:

- Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020;
- Programem Rozwoju Powiatu Bielskiego do roku 2020.

W celu poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej w mieście Brańsk niezbędne jest przeprowadzenie licznych zmian w wielu dziedzinach funkcjonowania gminy. W Planie Odnowy Miasta określone zostały zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia ukierunkowane na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju gminy oraz wzmocnienie jej atrakcyjności. Plan Odnowy Miasta Brańsk jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego, a przyjęte zadania realizowane będą w okresie czasowym 2016-2020.

Plan Odnowy Miasta Brańsk kontynuuje także założenia przyjęte w Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Brańsk 2004-2013 ukierunkowanego na realizację zadań mających na celu poprawę sytuacji na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem następujących zadań:

- poprawa stanu środowiska przyrodniczego;
- działania mające na celu zmniejszenie bezrobocia na terenie miasta;
- rozwój infrastruktury technicznej podnoszącej poziom życia mieszkańców oraz atrakcyjność gminy (w szczególności przebudowa infrastruktury komunikacyjnej);
- rozwój infrastruktury społecznej podnoszącej poziom życia mieszkańców oraz atrakcyjność gminy;
- poprawa warunków rozwoju gospodarczego miasta.

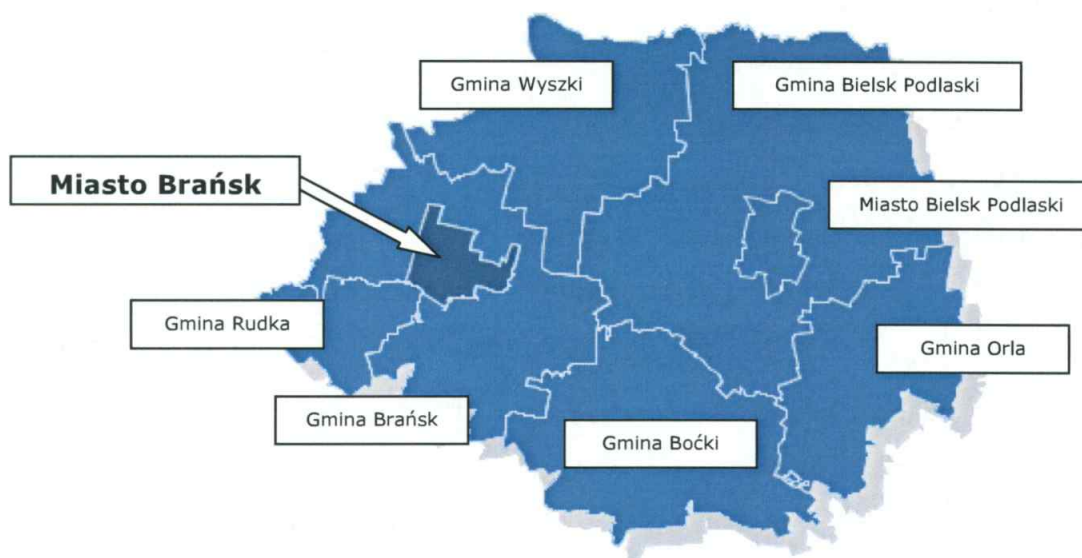
Przyjęcie konkretnych zadań i kolejność ich realizacji wynika z nakreślonych przez mieszkańców obszarów potrzeb o znaczeniu priorytetowym dla poprawy jakości życia i inwentaryzacji zasobów miejscowości, identyfikacji oczekiwań mieszkańców dotyczących przyszłości mieszkańców i miejscowości.

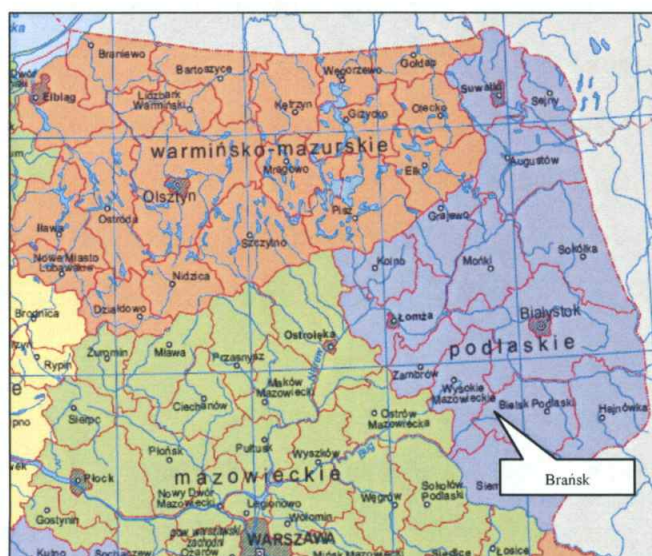
2. Charakterystyka miasta Brańsk

POŁOŻENIE

Miasto Brańsk położone jest w zachodniej części powiatu bielskiego w województwie podlaskim. Miasto sąsiaduje bezpośrednio z dwiema gminami – gminą wiejską Brańsk, która otacza prawie całe miasto oraz gminą Rudka (od strony zachodniej). Brańsk wraz z Bielskiem Podlaskim są jedynymi miastami powiatu.

Rysunek 1 Położenie miasta Brańsk na tle podziału administracyjnego powiatu bielskiego

Rysunek 2 Położenie Miasta Brańsk na tle województwa podlaskiego i województw ościennych.

Miasto leży na skrzyżowaniu dwóch szlaków komunikacyjnych: drogi krajowej Nr 66 relacji Zambrów – Bielsk Podlaski – Połowce (przejście graniczne Białoruś) oraz drogi wojewódzkiej Nr 681 Łapy – Ciechanowiec.

Teren gminy znajduje się w południowo-zachodniej części mezoregionu Równiny Bielskiej wchodzącej w skład regionu fizyko-geograficznego Niziny Północno-Podlaskiej. Równina Bielska rozciąga się pomiędzy Doliną Górnej Narwi a Doliną Nurca. Nurty rzek są wolne, wobec czego nie tworzą głębokich koryt. Przez miasto Brańsk przepływają rzeki Bronka i Nurzec.

Brańsk mimo faktu, że jest gminą miejską posiada cechy gminy wiejskiej, np. aż 65,5% powierzchni stanowią grunty rolne, które użytkowane są wyłącznie przez gospodarstwa indywidualne, aż 28,4% powierzchni jest zajmowanych przez lasy i grunty leśne.

Powierzchnia gminy miejskiej Brańsk wynosi obecnie 3.243 ha, co stanowi 2,34% obszaru powiatu bielskiego oraz 0,16% powierzchni województwa podlaskiego. Według stanu na 31 grudnia 2014 roku miasto zamieszkiwało łącznie 3854 osób. Gęstość zaludnienia miasta wyniosła tym samym ok. 119 osób/km² (przy średniej gęstości zaludnienia powiatu 41 osoby/km²).

WARUNKI GLEBOWE

Północne, północno-zachodnie oraz zachodnie tereny rolnicze miasta Brańsk pokrywają gleby o dobrej i średniej przydatności rolniczej. Są to: gleby brunatne właściwe, gleby pseudobielicowe oraz czarne ziemie. Południową część gminy, pokrywającą się z doliną Nurca, pokrywają głównie mady, natomiast część północną i wschodnią zdominowały głównie gleby piaskowe (bielice) o niskiej przydatności rolniczej. Poszczególne udziały klas bonitacyjnych gleb został ujęty w poniższej tabeli (tab. 1). Grunty orne należą głównie do IIIb i IVa klasy bonitacyjnej (łącznie 57% zasobów glebowych), natomiast najwięcej użytków zielonych występuje na glebach klasy IV (około 44% powierzchni). Z analizy typów genetycznych, udziału klas bonitacyjnych i ogólnej charakterystyki przyrodniczej obszaru wynika, że na terenie gminy miejskiej Brańsk występują dobre warunki dla produkcji rolniczej, co potwierdzają wskaźniki przedstawione w tabeli nr 2.

Tabela 1 Procentowy udział poszczególnych klas gleb na obszarze miasta Brańsk

Klasa bonitacyjna	III	IIIa	IIIb	IV	IVa	IVb	V	VI
Grunty orne [%]		10,2	32,8		24,2	7,9	18,9	5,9
Użytki zielone [%]	20,0			44,4			33,2	2,4

Źródło: dane GUS

Tabela 2 Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w mieście Brańsk

Wyszczególnienie	Wskaźniki				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	Jakości i przydatności gleb	Agroklimatu	Rzeźby terenu	Warunków wodnych	
Miasto Brańsk	50,8	7,8	4,1	3,5	66,2
Powiat bielski	46,2	7,9	4,1	3,5	61,7
Woj. podlaskie	41,0	7,5	3,7	2,8	55,0
Polska	49,5	9,9	3,9	3,3	66,6

Źródło: dane GUS

WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE I HYDROLOGICZNE

Miasto Brańsk jest położone w obrębie zlewni Nurca wchodzącej w skład dorzecza Bugu. Rzeka Nurzec przepływająca wzdłuż południowej granicy miasta stanowi główną oś sieci hydrograficznej gminy Brańsk. Ostatnie badania rzeki Nurzec na całej długości prowadzone były w 2004 r. i wówczas rzeka Nurzec została sklasyfikowana do IV niezadowolającej klasy czystości. Spowodowane to było wysokim stężeniem azotynów i fosforu ogólnego (barwa IV klasa czystości), co potwierdza między innymi rolniczy charakter zlewni rzeki. Rzeka Nurzec okresowo zalewa okoliczne łąki i stanowi pewne zagrożenie dla majątku mieszkańców.

Głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i potrzeby gospodarcze na terenie gminy są wody podziemne pochodzące z piaszczysto-żwirowych utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Według „Oceny stanu chemicznego wód podziemnych w woj. podlaskim w 2012 roku” dokonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku stan wód podziemnych na obszarze gminy jest dobry (II-III klasa). Gmina miejska Brańsk zalicza się do obszarów o bardzo ograniczonych zasobach wód podziemnych. Powtarzające się susze powodują znaczne obniżenie poziomu wód rzeki Nurzec, przez co zagrożone są formy chronione.

LASY, OCHRONA PRZYRODY

Lesistość gminy miejskiej Brańsk kształtuje się na poziomie 28,4%, co jest wskaźnikiem o wiele wyższym niż w przypadku powiatu bielskiego (20,2%) oraz zbliżonym do

lesistości województwa (30,7%). Większość lasów stanowią własność prywatną (około 84,4%), natomiast pozostały obszar stanowią lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Rudka, Obręb Rudka). Stosunkowo zwarte kompleksy leśne są skoncentrowane w północnej i północno-wschodniej części obszaru gminy. Lasy Skarbu Państwa zaliczane są do kategorii lasów ochronnych. Cechą charakterystyczną całego Nadleśnictwa Rudka jest bardzo duże rozdrobnienie kompleksów leśnych i duży udział lasów niepaństwowych (prawie 70%).

Dominującymi siedliskami są lasy i lasy mieszane stanowiące prawie 87% wszystkich siedlisk. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna (35%), dąb (30%), brzoza (13%) i olsza (11%). Przeciętny wiek drzewostanu kształtuje się na poziomie 62 lat.

3. Historia miasta¹

W pobliżu miasta odkryto wiele stanowisk archeologicznych potwierdzających ciągłość osadnictwa na tych terenach. Zaczątkiem miasta było zbudowane w widłach rzek Nurzec i Bronka w X/XI wieku grodzisko, zwane dzisiaj „Zamczyskiem”. Na wschodnim skraju miasta znajduje się historyczne uroczysko zwane „Kumat” – uchodzące za miejsce bitwy wojsk polskich dowodzonych przez księcia Bolesława Wstydliwego, z Jaćwingami pod dowództwem Komata w 1264 roku. W pobliżu grodziska rozwijały się osady rzemieślnicze, niszczone przez najazdy Rusinów, Jaćwingów, Mazowszan i Litwinów, a w XIV wieku głównie przez Krzyżaków. Z I połowy XV wieku pochodzą pierwsze zachowane dokumenty wzmiankujące Brańsk, jako centrum bliżej nieznaney włości, zarządzanej przez namiestnika wielkiego księcia litewskiego. Wówczas Brańsk aktywnie uczestniczył w handlu drewnem z Gdańskiem. Dogodne położenie przy trakcie z Krakowa na Litwę oraz przy granicy z Mazowszem, powodowało wzrost znaczenia Brańska. W latach 1440 – 1444 przejściowo wchodził on w skład Mazowsza. 18 stycznia 1493 roku w Wilnie z rąk wielkiego księcia litewskiego Aleksandra Jagiellończyka, **Brańsk otrzymał jak pierwsze miasto na Podlasiu pełne miejskie prawo magdeburskie**. XVI wiek był wyjątkowo pomyślny w dziejach Brańska, miasta królewskiego. Szczególnie mocno zaznaczyła się tutaj działalność króla Zygmunta I i jego żony królowej Bony. W 1562 roku w Brańsku mieszkało około 1800 mieszkańców, było

¹ Opis historyczny na podstawie tekstu autorstwa Zbigniewa Romaniuka (źródło: www.umbransk.bip.podlaskie.pl)

10 ulic, dwa rynki, dwa kościoły katolickie z cmentarzami, szkoła parafialna, cerkiew prawosławna z cmentarzem, ratusz miejski, dwór królewski, przytułek ubogich, młyn wodny o trzech kołach, browar i słodownia. W 1569 roku w czasie unii lubelskiej, mieszcianie brańscy jako pierwsi z Podlasia, z własnej inicjatywy poprosili króla o włączenie Brańska do Korony, co Zygmunt August powitał zadowoleniem, wydając mieszczanom specjalny przywilej. Pomyślnie w tym czasie rozwijała się w brańskim starostwie grodowym gospodarka folwarczna. Znaczne nadwyżki w produkcji eksportowano do Gdańska. Rozkwit w II połowie XVI wieku i I połowie XVII wieku przeżywało rzemiosło. Kres pomyślnego rozwoju gospodarczego miasta to czas wojen w II połowie XVII wieku i początkach XVIII wieku. Miasto zostało w znacznym stopniu zniszczone. Mimo gospodarczego upadku **Brańsk utrzymał rangę administracyjnego centrum ziemi bielskiej, największej z trzech ziem województwa podlaskiego.** Miasto słynęło z poniedziałkowych targów i czterech dorocznych jarmarków. W XVIII i XIX wieku funkcjonowała w Brańsku stacja pocztowa, na trasie z Warszawy do Mitawy. Po trzecim rozbiore Brańsk znalazł się pod zaborem pruskim. Miasto liczyło wówczas 1145 mieszkańców. Po traktacie w Tylży w 1807 roku Brańsk wszedł w skład obwodu białostockiego włączonego do Imperium rosyjskiego. W styczniu 1826 roku doszło w Brańsku do jedynego na terenach Polski większego wystąpienia dekabrystów. Oficerowie i żołnierze stacjonującego tutaj batalionu saperów Samodzielnego Korpusu Litewskiego odmówili złożenia przysięgi na wierność carowi Mikołajowi I. Bunt stłumiono a przywódców po złagodzeniu kary śmierci zesłano na Syberię. Brańszczanie aktywnie uczestniczyli w zrywach narodowych w 1830 roku i 1863 roku. Druga połowa XIX wieku to czas intensywnego rozwoju demograficznego miasta, głównie za sprawą coraz liczniej osiedlających się w Brańsku Żydów, którzy w 1852 roku utworzyli własną gminę – kahał. W 1807 roku Żydzi stanowili 7% ogółu mieszkańców, a w 1897 roku 58% spośród 4087 mieszkańców miasta (35,3% katolików, 6,3% prawosławnych; około 0,4% inni). Na początku XX wieku w Brańsku był kościół katolicki, cerkiew prawosławna i aż 6 żydowskich domów modlitwy. W latach 1906 – 1920 mieszkał i pracował tutaj rabin Szymon Szkop, jeden z ówczesnych największych znawców judaizmu. Znaczne zniszczenia spowodowała w Brańsku I wojna światowa. Przez miasto przeszły wojska rosyjskie i wiele osób ewakuujących się w głąb Rosji. Do połowy lutego 1919 roku miasto znajdowało się pod okupacją niemiecką. W czasie wojny polsko – sowieckiej, 30/31 lipca 1920 roku w Brańsku odbyła się bitwa. Miasto 18

sierpnia 1920 roku wyzwolił 1 pułk piechoty legionów. Według danych statystycznych z 1921 roku Brańsk liczył 3725 mieszkańców (58% Żydów, 40% Polaków, 2% inni) i był trzecim pod względem liczby ludności miastem południowej części województwa białostockiego. W Brańsku był kościół rzymskokatolicki, nieczynna cerkiew prawosławna i sześć żydowskich domów modlitwy. Brańsk odzyskał rangę ośrodka handlowego, dzięki ożywieniu poniedziałkowych targów. Miasto słynęło głównie z handlu końmi. Łatwy kontakt z Warszawą i Białymstokiem umożliwiały kursujące z Brańska Podlaskie Linie Autobusowe. W 1938 roku miasto liczyło 4594 mieszkańców. 7 września 1939 roku w trakcie niemieckiego nalotu zniszczone zostało centrum miasta. 25 września 1939 roku Brańsk zajęli Sowieci, którzy miasto włączyli do Republiki Białorusi. Represjami do czerwca 1941 roku objęto kilkaset osób, w tym około 120 zesłano na Syberię. W czerwcu 1941 roku Brańsk zajęli Niemcy. W listopadzie 1942 roku około 2000 Żydów stłoczonych w getcie hitlerowcy deportowali do Trebłinki i tam zgładzili. Na terenie getta Niemcy utworzyli obóz pracy przymusowej dla młodych Polaków. Okupanci wycofując się w końcu lipca 1944 roku spalili kościół, most i elektrownię miejską. W sierpniu na skutek prowokacji sowieckiej w Brańsku uwięziono skoncentrowane tutaj władze AK obwodu Bielsk Podlaski. W trakcie II wojny światowej miasto uległo zniszczeniu w 35%. W 1946 roku Brańsk liczył tylko 2542 mieszkańców. Do początków lat pięćdziesiątych był silnym ośrodkiem ruchu oporu wobec nowej władzy ludowej. Po 1970 roku nastąpił powolny rozwój Brańska, niebawem zahamowany administracyjnym połączeniem miasta i gminy w jeden organizm. W 1977 roku miasto zdobyło główną nagrodę w ogólnopolskim konkursie „Mistrz Gospodarności”. W 1992 roku staraniem mieszkańców doprowadzono do secesji miasta i gminy. Od tego czasu daje się zauważyć stopniowe nadrabianie zaległości. Zostało utworzone liceum ogólnokształcące, wybudowano oczyszczalnię ścieków z siecią kolektorów sanitarnych, stadion miejski, halę sportową, zwodociągowano pozostałe ulice, ulepszono nawierzchnie ulic. Ludzie są tutaj gościnni, określani przez innych jako ambitni i konsekwentni. W okolicy o samym mieście mówi się, że „w Brańsku żyje się po pańsku”.

4. Analiza zasobów miasta Brańsk

4.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych

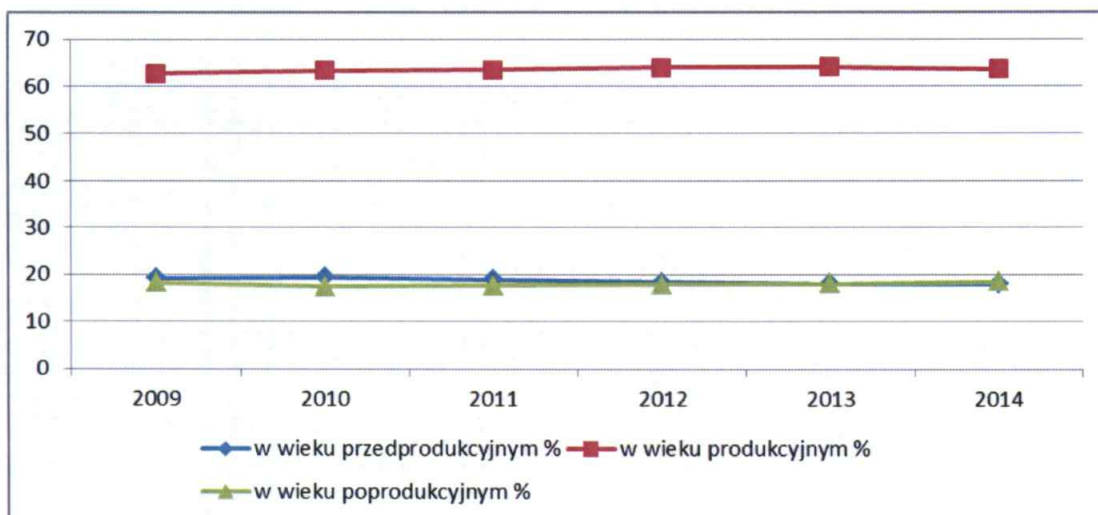
DEMOGRAFIA

Według danych GUS z 2014 roku w Brańsk zamieszkiwało 3854 osób. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wyniosła 119 osoby/km², przy średniej dla powiatu 41 osoby/km². W Brańsku w 2014 roku, na 100 mężczyzn przypadały 99 kobiety, co jest wskaźnikiem porównywalnym z obszarem powiatu bielskiego (102K/100M). Strukturę wskaźników demograficznych ludności gminy miejskiej Brańsk, według danych GUS na koniec 2014 roku, przedstawiono w tabeli nr 3.

Tabela 3 Wskaźniki demograficzne dla Miasta Brańsk

Wyszczególnienie		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wskaźnik obciążenia demograficznego							
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	59,5	57,9	57,7	56,5	56,3	57,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	95,3	89,3	93,1	96,8	99,9	102,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	29,0	27,3	27,8	27,8	28,1	28,9
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem							
w wieku przedprodukcyjnym	%	19,1	19,4	18,9	18,3	18,0	18,0
w wieku produkcyjnym	%	62,7	63,3	63,4	63,9	64,0	63,6
w wieku poprodukcyjnym	%	18,2	17,3	17,6	17,8	18,0	18,4
Ludność wskaźniki modułu gminnego							
ludność na 1 km ²	osoba	117	120	120	120	119	119
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	103	102	102	101	101	99
małżeństwa na 1000 ludności	para	7,3	6,4	4,9	6,4	6,2	5,2
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	8,6	10,0	9,2	6,4	8,8	9,6
zgony na 1000 ludności	osoba	12,21	11,5	10,7	14,2	10,8	12,7
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-3,6	-1,5	-1,5	-7,7	-2,1	-3,1
saldo migracji	osoba	5	-24	-12	25	-15	-4
liczba ludności	osoba	3781	3903	3885	3876	3867	3854

Źródło: dane GUS

Rysunek 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Z analizy danych demograficznych zawartych w tabeli nr 3 wyciągnięto następujące wnioski:

1. Liczba mieszkańców Brańsk jest względnie trwała.
2. Zauważa się niepokojący trend starzenia się społeczeństwa, tzn. spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.
3. Spada wartość wskaźnika ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (z 59,5 do 57,3 w latach 2009-2014 roku).
4. Zauważa się utrzymujący ujemny przyrost naturalny.
5. Saldo migracji w przedziale ostatnich kilku lat nie wykazuje stałego trendu.

WYKSZTAŁCENIE

W porównaniu ze średnią dla powiatu bielskiego i województwa podlaskiego w gminie Brańsk widoczny jest minimalnie niższy udział mieszkańców gminy legitymujących się wykształceniem policealnym, średnim ogólnokształcącym, średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym.

Tabela 4 Poziom wykształcenia ludności Brańska na tle województwa podlaskiego i powiatu bielskiego

OBSZAR	WYKSZTAŁCENIE						
	Wyższe	Policealne	Średnie ogólnokształcące	Średnie zawodowe	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia
Woj. podlaskie	167 715	29 953	115 673	170 712	167 855	224 095	28 822
	17,5 %	3,1 %	12,0 %	17,8 %	17,5 %	23,3 %	3,0%
Powiat bielski	6 776	1 342	5 282	8 528	8 289	13 188	3 026
	13,8%	2,7 %	10,8 %	17,4 %	16,9 %	26,9 %	6,2 %
Miasto Brańsk	532	100	189	568	494	11,79	368
	13,8 %	2,59 %	4,90 %	14,74 %	12,83 %	30,60 %	9,56 %

Źródło: GUS, Narodowy Spis Powszechny 2011

Na podstawie tabeli można zauważyć, że większość mieszkańców Brańska legitymuje się wykształceniem podstawowym ukończonym i średnim zawodowym (łącznie 45,34% osób). Łączna liczba osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, policealnym i wyższym nie przekracza 22% społeczeństwa.

BEZROBOCIE

Bezrobocie jest obecnie jednym z problemów społecznych, z jakim boryka się miasto Brańsk. Skutki bezrobocia mają bardzo rozległe spektrum oddziaływania, które powodują, że dotknięte brakiem pracy osoby zmuszone są do korzystania z różnych form pomocy społecznej. Liczbę bezrobotnych w gminie miejskiej Brańsk w porównaniu z danymi z województwa podlaskiego i powiatu bielskiego w latach 2010 – 2014 przedstawiono poniżej.

Tabela 5 Bezrobotni zarejestrowani w województwie podlaskim, powiecie bielskim i gminie miejskiej Brańsk

OBSZAR	LATA				
	2010	2011	2012	2013	2014
Województwo podlaskie	63 761	65 920	68 705	70 889	60 394
Powiat bielski	2 140	2 104	2 180	2 485	2 059
Gmina miejska Brańsk	137	156	189	175	129

Źródło: PUP w Bielsku Podlaskim, WUP w Białymstoku, dane GUS

Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w ciągu ostatnich pięciu lat systematycznie spada. Dotyczy to zarówno całego województwa podlaskiego, powiatu bielskiego jak i samego miasta Brańsk.

Na terenie powiatu bielskiego stopa bezrobocia wynosi obecnie 7,6% (stan na 31.12.2015 r.), natomiast w województwie podlaskim kształtuje się na poziomie 11,8%.

GOSPODARKA

Miasto Brańsk jest stosunkowo dobrze rozwinięte pod względem gospodarczym. W 2014 roku zarejestrowanych było 345 podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów na podobnym poziomie utrzymuje się od 2010 roku. W tym okresie zauważa się drobne spadki liczby podmiotów w sektorze transportu i gospodarki magazynowej, działalności finansowej, rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa, natomiast najbardziej zauważalny wzrost występuje w branży związanej z obsługą działalności gospodarczej oraz budownictwie. Inne sekcje podmiotów utrzymują się względnie na tym samym poziomie.

Tabela 6 Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON

LATA	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Podmioty razem						
ogółem	342	356	344	345	352	345
sektor publiczny	15	15	15	15	15	15
sektor prywatny	327	341	329	330	337	330
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo						
ogółem	17	17	18	15	15	10
Przetwórstwo przemysłowe						
ogółem	56	59	59	60	61	61
Budownictwo						
ogółem	36	38	37	43	43	41
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle						
ogółem	119	119	116	118	122	122
Transport i gospodarka magazynowa						
ogółem	25	25	20	19	19	17
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi						
ogółem	6	6	5	4	5	3
Informacja i komunikacja						
ogółem	4	6	5	5	6	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa						
ogółem	9	9	10	8	8	8
Obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, obsługa naukowa i techniczna						
ogółem	15	16	17	17	20	22
Administrowanie, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne						
ogółem	6	6	7	7	6	6
Edukacja						
ogółem	10	11	10	10	10	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna						
ogółem	9	10	11	11	12	12
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją						
ogółem	9	7	8	8	7	7
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała						
ogółem	21	27	21	20	18	20

Źródło: GUS

Wskaźniki przedsiębiorczości potwierdzają właściwy rozwój gospodarczy miasta Brańsk. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców jest zdecydowanie wyższy niż na terenie całego powiatu oraz województwa. Również korzystny wynik wskaźnika uzyskujemy w przypadku liczby podmiotów gospodarczych na 1 km². Wynik wskaźnika jest znacznie wyższy niż w przypadku powiatu i województwa. Tak niski wynik wskaźnika jest spowodowany faktem, że przeważający obszar gminy jest użytkowany rolniczo. Analizowane wskaźniki zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 7 Wskaźniki poziomu przedsiębiorczości w 2014 roku

Obszar	Podmioty gospodarcze	Powierzchnia [km ²]	Pod. gosp./ km ²	Ludność [os.]	Pod. gosp./ 1000 osób
Woj. podlaskie	98.339	20.187	4,9	1.191.918	82,5
Powiat bielski	3.804	1.385	2,7	57.144	66,6
Miasto Brańsk	345	32	10,8	3.854	89,5

Źródło: GUS

Sieć handlowo-usługowa na terenie miasta Brańsk jest dostosowana do potrzeb obsługi miejscowej ludności. Sieć tworzą między innymi:

- zakłady usługowe;
- punkty handlowe;
- zakłady produkcyjne;
- spółki wielobranżowe.

Do największych zakładów pracy w Brańsku należą:

- Firma Handlowa „KANDEL” Andrzej Zajączkowski;
- Firma „INTERLIGHT” Stefan Walędziak;
- Zakład Mięsny Klinikcy, Wiesław Klinicki;
- Wytwórnia Artykułów z Tworzyw Sztucznych, Zbigniew Zawadzki;
- Wytwórnia Artykułów z Tworzyw Sztucznych, Barbara Lustberg;
- Wytwórnia Artykułów z Tworzyw Sztucznych, Waldemar Lustberg;
- Produkcja, Handel, Usługi „JAWOR” Antoni Wiśniewski;
- Firma „Kaspak” Katarzyna Syczewska Woroncow;
- Firma „ELWALS” Walenty Syczewski;
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe „SOKÓŁ” Jan Sokołowski;
- „DREWSTOL 1” Jan Pietrzykowski;
- ZPHU Piotr Radziszewski;
- Hurtownia Przemysłowa Grzegorz Falkowski;

- Urząd Miasta Brańsk;
- Urząd Gminy Brańsk;
- Bank Spółdzielczy w Brańsku;
- Dom Pomocy Społecznej w Brańsku;
- Zespół Szkół im. Armii Krajowej.

ROLNICTWO

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy miejskiej Brańsk, w której ok. 65% powierzchni zajmują użytki rolne, wskazuje na typowo rolniczy charakter gminy (tab. 8). Stosunek powierzchni użytków rolnych do ogólnej powierzchni jest niższy niż w powiecie, natomiast wyższy niż w województwie. Ponadto charakterystyczne dla miasta Brańska jest stosunkowo duży udział użytków zielonych (ponad 22%) oraz powierzchni zalesionych (28,4%).

Tabela 8 Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy miejskiej Brańsk na tle powiatu bielskiego i województwa podlaskiego (2014r.).

Wyszczególnienie	Miasto Brańsk		Powiat bielski		Woj. podlaskie	
Użytki rolne	2.125	65,5	102.985	74,4	1.215.435	60,2
w tym:						
grunty orne	1.241	38,2	61.135	44,27	771.371	38,2
sady	0	0	374	0,3	4.516	0,2
łąki	377	11,6	16.900	12,2	207.315	10,3
pastwiska	392	12,0	21.139	15,3	192.925	9,5
Lasy	922	28,4	28.134	20,3	629.184	31,2
Pozostałe grunty	196	6,1	7.390	5,3	174.083	8,6
Powierzchnia ogólna	3.243	100	138.509	100	2.018.702	100

Źródło: dane GUS

Na terenie gminy miejskiej Brańsk ok. 44% gospodarstw ma powierzchnię w zakresie od 1 do 5 ha, a jedynie 4,9% ma powierzchnię przekraczającą 15 ha (tab. 9). Większość gospodarstw prowadzi działalność tylko rolniczą, natomiast 25% gospodarstw prowadzi działalność również pozarolniczą. Głównym produktem rolniczym są zboża (261 gospodarstw), mieszanki zbożowe (254) oraz ziemniaki (120). Większość gospodarstw nie

proceedzi chowu zwierząt, z pozostałych najwięcej hoduje bydło (95), drób (84), trzodę chlewną (50) i inne.

Tabela 9 Struktura gospodarstw pod względem wielkości

Wyszczególnienie	< 1ha	1-5ha	5-10ha	10-15ha	>15	ogółem
Liczba [szt.]	54	146	86	27	16	329
Udział w %	16,4	44,4	26,1	8,2	4,9	100%

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 (GUS)

OPIEKA ZDROWOTNA

W skład opieki zdrowotnej wchodzi:

- 1) 3 placówki zdrowia:
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Mid Med Dorota Rybińska
 - TOR-MED W Holonkach s.c. Stefan Torczyński
 - Zbigniew Marek Małysko Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDIRENA”
- 2) 5 prywatnych gabinetów stomatologicznych
- 3) 4 apteki:
 - Apteka CEFARM Brańsk,
 - Apteka Prywatna Joanna Bańkowska – 2 apteki
 - Apteka Pod Dębem Barbara Walio

POMOC SPOŁECZNA

W zakresie pomocy społecznej w mieście Brańsk funkcjonuje:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Placówka Caritasu Diecezji Drohiczyńskiej;
- 3) Dom Pomocy Społecznej.

EDUKACJA

Na terenie miasta Brańsk funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 1) Przedszkole im. Sióstr Sercanek przy ul. Rynek 6 – 107 dzieci
- 2) Zespół Szkół im. Armii Krajowej w Brańsku przy ul. Armii Krajowej 7, w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa - 251 uczniów
 - Gimnazjum – 124 uczniów
 - Liceum Ogólnokształcące – 43 uczniów
 - Szkoła Zawodowa – 32 uczniów
- 3) w Zespole Szkół znajduje się biblioteka z czytelnią, w której udostępnia się książki, zbiory multimedialne, czasopisma.

Rysunek 4 Budynek Zespołu Szkół w Brańsku

- 4) Zespół Szkół posiada bazę sportową w postaci hali sportowej o wymiarach 40 x 20m, salę gimnastyczną o wymiarach 16 x 8m oraz zespół boisk o nawierzchni trawiastej oraz wielofunkcyjne boisko o nawierzchni asfaltowej. W budynku szkolnym znajdują się pracownie komputerowe, świetlica szkolna z kuchnią i stołówką.
- 5) Przy Zespole Szkół funkcjonuje Uczniowski Klub Sportowy „Pionier” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Skowronki”.

Rysunek 5 Zaplecze sportowe Zespołu Szkół – hala sportowa, boisko wielofunkcyjne

KULTURA

Głównym organizatorem imprez i uroczystości kulturalnych jest Miejski Ośrodek Kultury. Oprócz zajęć tematycznych w grupach (plastyczne, muzyczne itd.), organizowane są także imprezy i uroczystości cykliczne: Świąteczne Kolędowanie (styczeń), Spotkania

Muzyków Estrady Weselnej (luty), 3 Maja, Brańskie Dni Kultury (czerwiec), Międzynarodowy Festiwal Folkloru Podlaskie Spotkania (sierpień), Dożynki (wrzesień), 11 Listopada oraz inne. Prowadzony jest Punkt Informacji Turystycznej.

Na terenie Brańska funkcjonuje Biblioteka Publiczna, która udostępnia posiadany księgozbiór, a także prowadzi inną działalność kulturalną (np. spotkania autorskie, konkursy czytelnicze).

SPORT I REKREACJA

Organizatorem imprez sportowych na terenie Miasta Brańsk zajmuje się Zespół Szkół im. Armii Krajowej. Zespół Szkół jako główny organizator bazy sportowej na terenie miasta organizuje rozgrywki piłkarskie na poziomie wojewódzkim w ramach Kalendarza Polskiego Związku Piłki Nożnej, jak również turnieje o charakterze gminnym i powiatowym. Zespół Szkół organizuje również imprezy sportowo-rekreacyjne związane z okolicznościami świąt narodowych, imprez kulturowych itp.

ZABYTKI

Brańsk może pochwalić się nie tylko bogatą historią miasta, ale również materialnymi pamiątkami (świadcami) tej historii. Większość tych obiektów znalazła się pod ochroną konserwatorską i są to przede wszystkim obiekty sakralne (kościóły i cmentarze) oraz obiekty pochodzenia świeckiego. Należą do nich:

- Zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny;

Rysunek 6 Kościół Wniebowzięcia NMP w Brańsku

- Dom duchowieństwa prawosławnego, obecnie cerkiew prawosławna filia parafii pod wezwaniem Św. Szymona Słupnika;

Rysunek 7 Cerkiew prawosławna – filia parafii p.w. Św. Szymona Słupnika

- Kapliczka z figurą św. Piotra, narożnik ul. Binduga-ul. Kilińskiego;
- Zagroda, ul. Piłsudskiego 15;
- Część cmentarza rzymskokatolickiego;
- Cmentarz prawosławny;
- Cmentarz żydowski;
- Stanowisko archeologiczne nr 1 („Zamczysko”).

Na terenie miasta znajdują się i inne obiekty o wartościach kulturowych. Są to przede wszystkim domy mieszkalne i zagrody, a oprócz tego kapliczka. W Brańsku jest również 26 stanowisk archeologicznych, w tym jedno zostało ujęte w rejestrze zabytków.

4.2. Inwentaryzacja infrastruktury technicznej

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Długość dróg na terenie gminy miejskiej Brańsk wynosi:

- drogi gminne – 10.910,5 km;

- drogi powiatowe – 17.631 km;
- drogi wojewódzkie (droga nr 681) – 1.652 km;
- drogi krajowe (droga Nr 66) – 3.750 km.

Droga krajowa Nr 66, relacji Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Brańsk – Bielsk Podlaski – Kleszczele – Czeremcha – granica państwa, leży w granicach administracyjnych miasta w ciągu ul. Armii Krajowej.

Droga wojewódzka Nr 681, relacji Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec, leży w granicach administracyjnych miasta w ciągu ulic Kościuszki i Sienkiewicza.

W granicach administracyjnych Miasta Brańsk drogi powiatowe tworzą ulice: Bielska, Binduga, Jana Kilińskiego, Mickiewicza, Jana Pawła II i Piłsudskiego oraz drogi:

- Nr 1570B Brańsk-Glinnik-Kiewłaki,
- Nr 1572B Brańsk-Pietraszki-granica gminy,
- Nr 1598B Brańsk-Poletyły-Załuskie Koronne,
- Nr 1599B Brańsk-Załuskie Kościelne-Załuskie Koronne,
- Nr 1600B Kalnica-Bronka-Brańsk,
- Nr 1694B Brańsk-Popławy-Holonki-Dołubowo-Dziadkowice.

Ogólny stan techniczny dróg wyższej kategorii (powiatowe, wojewódzkie i krajowa) na terenie miasta Brańsk można uznać za względnie dobre. W najbliższych latach planowane są m.in. przebudowy i modernizacje niektórych dróg powiatowych. Do 2020 roku planowana jest przebudowa dróg: Nr 1598B Brańsk – Poletyły, Nr 1599B Brańsk – Załuskie Kościelne i modernizacja drogi powiatowej 1694B Brańsk – Popławy. Potrzeby finansowe na doprowadzenie dróg powiatowych do zadowalającego stanu technicznego na terenie miasta Brańsk oszacowano na 7 500 000 zł. Plany dotyczące dróg powiatowych zostały zawarte w Programie Rozwoju Powiatu Bielskiego do roku 2020.

Drogi, dla których zarządcą jest gmina miejska Brańsk zostały wymienione w tabeli poniżej.

Tabela 10 Wykaz dróg gminnych w Brańsku

Lp.	Nazwa ulicy	Długość w mb.	Powierzchnia w m ²
1	Polna (trylinka)	294	2224
2	Senatorska (bruk)	251	3626
3	Rynek (kostka)	317	4437
4	Błonie (asfalt)	1341	12957
5	Zagumienna I (żwirowa)	324	6430
6	Sielska (gruntowa)	426	7591
7	Kopernika (asfalt, kostka)	797	9658
8	Sportowa (bruk)	580	5539
9	Poniatowskiego (asfalt)	613	5714
10	Ogrodowa (trylinka)	372	3108
11	Boćkowska (asfalt)	865	8690
12	Kościelna (kostka)	252	2433
13	Ściegiennego (asfalt, żwirowa)	320	3917
14	Konopnickiej (bruk)	385	1123
15	Szkolna (asfalt)	599,5	7221
16	Jagiellońska (asfalt)	556	6877
17	Słowackiego (asfalt)	265	2966
18	Kardynała Wyszyńskiego (asfalt)	296	2213
19	Królowej Bony (asfalt)	85	937
20	Skłodowskiej (asfalt)	335	4540
21	Milewskiego (bruk)	136	1259
22	Krótką (asfalt)	120	1102
23	Witosa (asfalt)	410	3677
24	Klonowa (kostka)	102	1343
25	Kasztanowa (kostka)	115	1534
26	Jarzębinowa (kostka)	147	1860
27	Jaśminowa (kostka)	136	1738
28	Lipowa (asfalt)	25	440
29	Pruszyńskiego „Promyka” (gruntowa)	200	2460
30	Aleksandra Jagiellończyka (gruntowa)	246	2605

Źródło: UM Brańsk

Nawierzchnia części dróg gminnych wymaga przebudowy i remontu. Jak widać w powyższej tabeli około połowy dróg to drogi gruntowe, z kostką lub brukiem. Problemem niektórych dróg jest stan techniczny, nierówności lub niedostosowanie do obecnego natężenia ruchu i funkcji. Wymienione powyżej czynniki pogarszają znacznie warunki bezpieczeństwa ruchu, ograniczają trwałość nawierzchni dróg, jak również powodują gorszą dostępność obiektów użyteczności publicznej, dojazd do dróg wyższej kategorii. Zły stan dróg jest czynnikiem wpływającym negatywnie na możliwości rozwoju gospodarczego miasta oraz

wizerunek jako dobrego miejsca do życia i pracy. Dlatego konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury drogowej w mieście.

GOSPODARKA WODNO – KANALIZACYJNA

Zapotrzebowanie w wodę mieszkańców miasta Brańsk odbywa się ze stacji wodociągowej zlokalizowanej przy ul. Senatorskiej 10A W Brańsku. Ujęcie składa się z dwóch studni wierconych zlokalizowanych na terenie stacji: SW – 1 o głębokości 47 m, natomiast SW – 2 o głębokości 65,5 m. Studnia nr 2 stanowi podstawowe źródło wody ujęcia. Jednak pod koniec 2014 r. stwierdzono wydatny spadek jej wydajności. Wyłączenie studni aktualnie nie jest możliwe (studnia nr 1 ma za małą wydajność i nie nadaje się do remontu), a ewentualna rekonstrukcja nie musi zakończyć się powodzeniem. Potrzeby miasta powodują konieczność dokonania inwestycji wykonania otworu studziennego nr 3 oraz zakup i montaż obudowy naziemnej kolejnej studni. Długość sieci rozdzielczej w mieście wynosi 19,2 km, dzięki czemu dostęp do niej ma obecnie 99% mieszkańców miasta - 920 gospodarstw.

Na terenie miasta Brańsk ścieki bytowo – gospodarcze podlegają oczyszczeniu biologicznemu na terenie komunalnej oczyszczalni ścieków o przepustowości 385 m³/d. Oczyszczalnia została oddana do eksploatacji w 1996 roku. Okres użytkowania powoduje, że oczyszczalnia w najbliższych latach wymagać będzie remontu. Długość sieci kanalizacji wynosi 20,1 km, w tym 19,1 km wynosi długość sieci grawitacyjnej. Dzięki czemu korzysta z niej 96,4% mieszkańców – 870 przyłączy (dane pozyskane z Referatu Wodociągów i Kanalizacji UM Brańsk).

GOSPODARKA ODPADAMI

Zgodnie z przepisami nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.), które określiły zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące czystości i porządku na swoim terenie, od dnia 1 lipca 2013 roku gmina miejska Brańsk przejęła obowiązki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Od 1 lipca 2013 roku na terenie gminy miejskiej Brańsk obowiązuje *nowy system* gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył na gminę obowiązek odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych,

w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Głównym celem znowelizowanej ustawy jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych świadczy przedsiębiorca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych gminy miejskiej Brańsk.

Na terenie Miasta Brańsk działa od 30 kwietnia 2014 r. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) obsługujący mieszkańców całej gminy miejskiej Brańsk. Punkt znajduje się w Brańsku przy ul. Bielskiej 47. Usługę PSZOK na podstawie umowy z gminą prowadzi firma IWO Janusz Adamczuk z siedzibą przy ul. Jagiellońska 42, 17-120 Brańsk. Do PSZOK mieszkańcy mogą dostarczać:

- 1) przeterminowane leki i chemikalia, w tym farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe,
- 2) zużyte baterie i akumulatory,
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, w tym wszelkiego rodzaju lampy żarowe, halogenowe, świetlówki, inny sprzęt będący na wyposażeniu gospodarstw domowych,
- 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 5) zużyte opony,
- 6) opakowania po środkach ochrony roślin i nawozach,
- 7) odpady zielone, tj. gałęzi z pielęgnacji drzew i krzewów, trawy, liści itp.,
- 8) tworzywa sztuczne,
- 9) opakowania metalowe,
- 10) opakowania wielomateriałowe,
- 11) makulaturę i tekstylia,
- 12) szkło białe i kolorowe,
- 13) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne - pochodzące z prowadzenia drobnych prac remontowych nie wymagających pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót do starosty (gruz budowlany, płyty karton – gips, styropian),

Na terenie miasta Brańsk zlokalizowane jest Składowisko Odpadów Komunalnych, na którym od 1 lipca 2013 r. zaprzestano przyjmowania odpadów komunalnych. Zgodnie z decyzją wyrażającą zgodę na zamknięcie składowiska termin zakończenia rekultywacji to 31.12.2017 r.

ELEKTROENERGETYKA

Źródłem zasilania w energię elektryczną miasta jest stacja transformatorowo - rozdzielcza RPZ 110/15 kV Bielsk Podlaski I, zlokalizowana na terenie Miasta Bielsk Podlaski. Istniejące źródło zasilania jest na pograniczu potrzeb zapotrzebowania mocy i energii elektrycznej obecnych odbiorców – również w mieście Brańsk. Pracując w układzie dwustronnego zasilania zapewnia duży stopień pewności zasilania. Rozprowadzanie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN 15 kV i NN, które w przeważającej części są sieciami napowietrznymi. Zelektryfikowanie na terenie miasta wynosi 100%.

CIEPŁOWNICTWO

Na terenie miasta znajduje się 8 źródeł wytwarzania energii cieplnej obsługujących budynki użyteczności publicznej. Są to: Dom Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Urząd Miasta, Zespół Szkół, Spółdzielnia Mieszkaniowa, Hydrofornia Miejska, Kotłownia ZMK przy Urzędzie Miasta, Bank Spółdzielczy, GS SCH w Brańsku Biuro i WDT. W zabudowie mieszkaniowej przeważają lokalne kotłownie konwencjonalne na paliwo stałe.

ZAOPATRZENIE W GAZ

Na terenie gminy nie ma sieci dostawczych gazu ziemnego. Mieszkańcy korzystają z gazu butlowego propan-butan.

TELEKOMUNIKACJA

Stopień telefonizacji miasta jest stosunkowo wysoki. Taki stan rzeczy był możliwy do osiągnięcia dzięki nowym inwestycjom a mianowicie budowie linii światłowodowych i nowej centrali cyfrowej. Po uruchomieniu tych inwestycji miasto Brańsk zostało włączone w wojewódzki system łączności automatycznej, co zapewniło dobrą łączność z abonentami województwa, jak również z abonentami w kraju i na świecie.

Na terenie miasta funkcjonują wszystkie sieci telefonii komórkowej.

Miasto Brańsk było jednym z partnerów projektu pn. „Budowa nadbużańskiej szerokopasmowej sieci dystrybucyjnej – realizacja I i II etapu” nr WND-RPPD.04.01.00-20-005/10. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na podstawie umowy Nr UDA-RPPD.04.01.00-20-005/10-00 z dnia 31.12.2010 r. zawartej w ramach Osi Priorytetowej IV Społeczeństwo informacyjne. Projekt dotyczył budowy szerokopasmowej sieci dystrybucyjnej na terenie trzynastu gmin powiatu siemiatyckiego, wysokomazowieckiego oraz bielskiego. Inwestycja obejmowała budowę dystrybucyjnej sieci światłowodowej wraz z elementami niezbędnymi do instalacji i działania szerokopasmowej sieci, dzięki czemu możliwe jest stworzenie spójnej, wysokowydajnej struktury transmisyjnej na potrzeby jednostek samorządu, podmiotów gospodarczych oraz mieszkańców.

W ramach projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” – województwo podlaskie, przez Brańsk przebiega nitka światłowodu, ze zlokalizowanym tutaj węzłem dystrybucyjnym.

5. Analiza SWOT miasta Brańsk

Analiza SWOT jest narzędziem pozwalającym zidentyfikować i uporządkować czynniki mogące mieć wpływ na realizację dowolnego projektu. Swoją nazwę wzięła od pierwszych liter angielskich słów: strenghts, weaknesses, opportunities i threats. Oznaczają one odpowiednio: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Słabe i mocne strony danego przedsięwzięcia dotyczą jego własnych uwarunkowań i zasobów. Natomiast szanse i zagrożenia odnoszą się do potencjalnych bądź rzeczywiście występujących, pozytywnych i negatywnych wpływów otoczenia projektu. Tak więc pierwsza para określeń związana jest z czynnikami wewnętrznymi, zaś druga – z czynnikami zewnętrznymi.

Na podstawie przedstawionej powyżej analizy zasobów miasta oraz przeprowadzonych z mieszkańcami miasta i jej władzami konsultacjami, zidentyfikowano elementy każdej z czterech kategorii i zestawiono je poniżej.

Tabela 11 Analiza SWOT miasta Brańsk

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Własna oddzielona jednostka samorządu terytorialnego • Duża lesistość terenu • Rzeka Nurzec • Historyczne tradycje Brańska • Wiele obiektów historycznych podlegających ochronie konserwatorskiej (obiekty sakralne i świeckie) • Historyczna wielokulturowość i wieloreligijność miasta (katolicy, prawosławni, Żydzi) • Miasto leży na skrzyżowaniu drogi krajowej i wojewódzkiej • Zespół Szkół (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum i szkoła zawodowa) • Zaplecze sportowe przy Zespole Szkół (hala sportowa, hala gimnastyczna, boiska) • Przedszkole • Stabilna sytuacja demograficzna • Dobrze rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna • Stosunkowo niski stopień zagrożenia przestępczością	• Niższy poziom wykształcenia mieszkańców na tle województwa • Niska aktywność zawodowa mieszkańców • Słabo, nierozwinięta baza kultury • Słabo wykorzystane atrakcje turystyczne • Zły stan czystości wód rzeki Nurca • Zły stan techniczny niektórych dróg gminnych • Przebieg tras tranzytowych przez miasto • Zły stan techniczny części zasobów komunalnych, w tym mieszkaniowych • Brak infrastruktury turystycznej • Brak ścieżek rowerowych • Oczyszczalnia ścieków wymagająca remontu
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Wykorzystanie funduszy unijnych • Odnowiona historyczna zabudowa miasta • Odnowione zabytki • Czyste środowisko wokół miasta (obszary rolnicze) • Zmodernizowane i przebudowane drogi gminne • Budowa nowego ujęcia wody • Modernizacja oczyszczalni ścieków • Dokończenie rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej • Rozwój bazy turystycznej i otoczenia okotourystycznego	• Odległość od większych ośrodków miejskich i ważnych tras komunikacyjnych • Zbyt małe środki finansowe na ochronę zdrowia, opiekę społeczną i edukację • Zły stan dróg łączących Brańsk z sąsiednimi ośrodkami gospodarczymi • Wysokie koszty pracy i zatrudnienia • Konkurencja stosunkowo blisko położonych atrakcyjnych obszarów turystycznych • Brak kapitału na inwestycje infrastrukturalne • Niska opłacalność produkcji rolnej • Spadek wydajności podstawowego ujęcia wody

• Wsparcie przez Państwo sektora MŚP • Wzrost zatrudnienia w sektorze turystycznym • Rozwój Internetu • Rozwój ofert rozrywki i edukacji dla mieszkańców • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców • Budowa ścieżek rowerowych • Zlikwidowanie zagrożeń związanych z wylewami rzeki i suszami, poprzez budowę zbiornika małej retencji. Posiadanie pełnej dokumentacji budowy zbiornika wraz z pozwoleniem na budowę	• Zagrożenia wynikające z okresowych wylewów rzeki Nurzec (zalewanie łąk, podtapianie gospodarstw, zagrożenie drogi dojazdowej do oczyszczalni i bulwaru nadrzecznego oraz terenu niektórych firm oraz zamieszkałych nieruchomości) • Okresowo powracające susze obniżające zbiory pasz i plonów, stanowią też zagrożenie dla form chronionych w Nurcu

6. Ocena obecnej sytuacji miasta Brańsk oraz wizja jego stanu docelowego

Żadna strategia rozwoju miejscowości nie może funkcjonować i przynosić pozytywnych efektów, jeśli nie odpowiada na realne potrzeby lokalnej społeczności. Określenie tych potrzeb i środków mających je zaspokoić jest niezbędnym elementem przy sporządzaniu Planu Odnowy Miasta. W wyniku przeprowadzonych dyskusji z mieszkańcami i grupą inicjatywną na temat stanu obecnego oraz wizji rozwoju miasta Brańsk wysunięto następujące wnioski (tabela 11).

Tabela 12 Diagnoza aktualnej sytuacji oraz wizja stanu docelowego miasta Brańsk

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co wyróżnia Miasto Brańsk?	1. Siedziba gminy miejskiej 2. Jedno z dwóch miast powiatu bielskiego 3. Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Brańsku 4. Zespół Szkół (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum, szkoła zawodowa) wraz z zapleczem sportowym 5. Zaplecze gospodarczo-usługowe regionu 6. Siedziby instytucji i urzędów	Co ma wyróżniać?	1. Prężnie rozwijająca się gmina miejska 2. Wyremontowane zabytki 3. Wyremontowany i rozbudowany Zespół Szkół wraz z zapleczem sportowym, 4. Prężnie rozwijające się zaplecze gospodarczo-usługowe regionu 5. Rozwinięte instytucje kultury

Jakie funkcje pełni Brańsk?	1. administracyjna 2. gospodarcza (główne miejsce pracy w regionie) 3. rolnicza 4. miasto parafialne	Jakie funkcje ma pełnić?	1. administracyjna 2. gospodarcza (wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych i nowych miejsc pracy) 3. miasto parafialne 4. ośrodek upowszechniania kultury i sportu (rozbudowana baza sportowo-rekreacyjna i kulturalna, turystyka)
Kim są mieszkańcy Brańska?	Większość to rolnicy, ponadto: pracownicy oświaty i urzędnicy, drobni przedsiębiorcy, pracownicy instytucji	Kim mają być?	Dobrze wykształceni, systematycznie podnoszący swoje kwalifikacje; pracownicy firm; przedsiębiorcy; rolnicy prowadzący dodatkową działalnością pozarolniczą (agroturystyka, rzemiosło)
Co daje utrzymanie mieszkańcom Brańska?	Produkcja rolnicza, praca w oświacie, innych instytucjach i urzędach, praca w prywatnych przedsiębiorstwach, samodzielna działalność gospodarcza	Co ma dawać utrzymanie mieszkańcom?	Własna działalność gospodarcza, praca w instytucjach i urzędach, praca w rozwijających się firmach, pozarolnicza działalność w gospodarstwach, produkcja rolnicza
Jak zorganizowani są mieszkańcy Brańska?	Koła zainteresowań, kluby i organizacje w ramach działalności Zespołu Szkół, OSP, reszta działań podejmowana indywidualnie	Jak mają być zorganizowani mieszkańcy?	Aktywna działalność w samorządzie gminnym, różnego rodzaju koła zainteresowań, kluby, organizacje/stowarzyszenia na rzecz rozwoju miasta itp.
W jaki sposób mieszkańcy rozwiązują swoje problemy?	Indywidualne spotkania w Urzędzie Miasta, indywidualne rozwiązywanie problemów	W jaki sposób mieszkańcy mają rozwiązywać swoje problemy?	Wspólne spotkania władz samorządowych, rady gminy z mieszkańcami miasta omawiające problemy i potrzeby społeczności, indywidualne rozwiązywanie problemów
Jak wygląda Brańsk?	Miasto zadbane i estetyczne. Dominantą przestrzenną miejscowości jest Kościół Parafialny oraz budynki Zespołu Szkół z zapleczem sportowym (boisko, hala sportowa).	Jak ma wyglądać?	Czyste, estetycznie zagospodarowane posesje i centrum miasta, odrestaurowany układ komunikacyjny (położone nowe chodniki, zmodernizowane drogi publiczne), czyste środowisko, zagospodarowanie okolic rzeki i dojścia do rzeki Nurzec. Odnowiony deptak nad rzeką Nurzec

Jakie obyczaje i tradycje są przez nas pielęgnowane?	1. Coroczne miejskie imprezy - Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Podlaskie spotkania” - „Karnawałowy bal maskowy” - „Powitanie wiosny” (topienie Marzanny) - Wieczór kolęd - „Dzień Ziemi” - „Święto uchwalenia Konstytucji 3-Maja” - „Brańskie dni kultury” - „Dożynki” - „Święto pieczonego ziemniaka” - Spotkania muzyków estrady weselnej - „Złote gody” - „11 listopada” 2. Tradycyjne odpusty: - 15 sierpnia Matki Boskiej Zielnej, główny odpust w kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny, - 7 października Matki Boskiej Różańcowej	Jakie obyczaje i tradycje mają być przez nas pielęgnowane?	Zachowanie i rozwijanie dotychczas kultywowanych tradycji i obyczajów, rozwój folkloru
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Ogólnie dobry stan środowiska i otoczenia, zdarzają się pojedyncze przypadki dzikich wysypisk śmieci w lasach, funkcjonuje nowy system gospodarki odpadami komunalnymi	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Bardzo dobry stan środowiska naturalnego i otoczenia – czyste i niezaśmiecone lasy, zmodernizowana oczyszczalnia, nowe ujęcie wody, 100% stopień skanalizowania miasta.
Jakie jest rolnictwo?	1. tradycyjne 2. niskotowarowe 3. produkcja roślinna 4. hodowla zwierząt	Jakie ma być rolnictwo?	1. nowoczesne 2. wielkotowarowe 3. z nastawieniem na rynek 4. opłacalne 5. część gospodarstw o produkcji ekologicznej 6. produkcja roślin energetycznych
Jakie są powiązania komunikacyjne?	1. Droga krajowa Nr 66 oraz wojewódzka 681 2. Powiązanie komunikacyjne z innymi ważnymi ośrodkami gospodarczymi w regionie (np. Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Ciechanowiec, Łapy) – drogi krajowa i wojewódzka. 3. Brak infrastruktury kolejowej	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	1. Sprawny system komunikacyjny oparty na drodze krajowej, wojewódzkiej, powiatowych i gminnych. 2. Zmodernizowane i przebudowane drogi publiczne, w szczególności drogi gminne 3. Ciągły system chodników i ścieżek rowerowych.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	1. Zaplecze sportowe Zespołu Szkół - hala sportowa, boiska sportowe, pracownie komputerowe, ogród botaniczny, biblioteka, 2. Zajęcia pozalekcyjne (matematyczne, recytatorskie,	Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Jak dotychczas oraz dodatkowo zajęcia pozalekcyjne o tematyce muzycznej, plastycznej, tanecznej prowadzone przez pracowników oświaty i innych opiekunów.

informatyczne, polonistyczne,
historyczne, biblioteczne,
ekologiczne, sportowe, chór
szkolny, ZPiT „Skowronki”,
3. Organizacje w szkole: ZHP,
PCK, UKS „Pionier”
4. Młodzieżowa orkiestra OSP.

7. Wizja rozwoju

Rozwój miasta Brańsk powinien przebiegać jednocześnie w dwóch kierunkach (2 priorytety rozwoju):

Priorytet I – Poprawa warunków życia oraz integracja mieszkańców, kultywowanie lokalnych tradycji oraz rozwój turystyki

Głównym priorytetem niniejszego Planu Odnowy Miasta jest poprawa warunków życia jej mieszkańców. Podniesienie standardów życia w mieście można osiągnąć poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, zwłaszcza drogowej, a także kulturalnej oraz sportowej.

Podniesienie standardu życia w Brańsku można osiągnąć przede wszystkim poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej – modernizację sieci dróg gminnych, uzupełnienie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz stworzenie dostępu do szerokopasmowego Internetu. Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna jest jedną z największych barier rozwoju obszarów wiejskich. Jakość dróg warunkuje możliwości dojazdu do miejsca zamieszkania, pracy lub obiektu użyteczności publicznej, infrastruktura transportowa wpływa także na rozwój przedsiębiorczości. Także infrastruktura sanitarna wpływa na poziom życia mieszkańców. Ponadto odpowiedni jej stan umożliwia racjonalne korzystanie z zasobów środowiska i utrzymanie niezbędnego poziomu ich ochrony. Priorytetowym zadaniem staje więc się budowa nowej studni na terenie miejskiego ujęcia wody, modernizacja oczyszczalni ścieków oraz poprawa stanu dróg gminnych. Budowa zbiornika małej retencji przyczyni się do zniwelowania zagrożeń związanych z powodzią i suszami. Wpłynie na poprawę ochrony środowiska, a także na rozwój miasta.

Inwestycje w infrastrukturę techniczną zapewnią poprawę warunków życia mieszkańców Brańska, jak również wpłyną pozytywnie na atrakcyjność osiedleńczą

i inwestycyjną tego terenu. Szczególnie podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej w Brańsku może znacząco wpłynąć na dalszy rozwój społeczno – gospodarczy.

Priorytet II – Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców

Brańsk pomimo faktu, że jest gminą miejską ma wiele cech charakterystycznych dla miejscowości wiejskiej (rolniczej). Potwierdzeniem tej tezy jest przede wszystkim bardzo duży odsetek powierzchni użytkowanej rolniczo, duża liczba gospodarstw rolnych oraz wysoka lesistość gminy. Z uwagi na to, jedną z głównych funkcji miasta Brańska jest i nadal będzie rolnictwo. Rozwój rolnictwa musi opierać się między innymi o modernizację i rozbudowę gospodarstw, nowe metody upraw i hodowli oraz przyłożenie szczególnej uwagi na ochronę środowiska. Dywersyfikację dochodów w gospodarstwach można uzyskać poprzez otworzenie działalności gospodarczej związanej pośrednio z rolnictwem, czyli agroturystyka i/lub przestawienie produkcji rolniczej na produkty ekologiczne. Można również zachęcić mieszkańców do otworzenia działalności gospodarczej związanej z usługami, handlem, produkcją (np. rękodzielnictwo). Rozwinięcie tego typu aktywności wymaga dużych środków finansowych i wiedzy, które powinny być wspierane poprzez dotacje i szkolenia. Taka mobilizacja rolników wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie bezrobocia w mieście.

8. Arkusz planowania

W interesie mieszkańców Brańska leży podjęcie działań, które pozwolą na pełny rozwój silnych stron miasta i jego położenia przy wykorzystaniu szans jakie stwarza zmieniające się otoczenie. Jednocześnie należy podjąć działania, które zneutralizują bądź odsuną zagrożenia mogące pojawić się ze strony otoczenia zewnętrznego miasta. Działania te zmierzają do odnowy społecznych i kulturowych więzi społeczności lokalnej w oparciu o spójny wewnętrznie i zaakceptowany przez mieszkańców plan działań, który można nazwać Planem Odnowy Miasta Brańsk.

Arkusz planowania Odnowy Miasta Brańsk zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów działań. Układ priorytetów i projektów jest zgodny z wizją odnowy miasta Brańsk.

Tabela 13 Arkusz planowania projektów dla miasta Brańsk.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
PRIORYTETY	CEL	PROJEKT	RANKING	OKRES REALIZACJI	ŹR BUDŻET GMINY
I - Poprawa warunków życia, integracja mieszkańców oraz rozwój turystyki	1. Rozwój infrastruktury technicznej	1.1. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1599 B Brańsk – Załuskie Kościelne	1	2016-2020	X
		1.2. Przebudowa ulicy Sportowej w Brańsku	1	2016-2020	X
		1.3. Budowa studni nr 3 na terenie miejskiego ujęcia wody	2	2016-2020	X
		1.4. Remont oczyszczalni ścieków	2	2016-2020	X
	2. Promocja miasta oraz lokalnej twórczości. Rozwój aktywności społeczności lokalnej, pobudzenie świadomości historycznej i	2.1. Opracowanie materiałów promocyjnych oraz monografii Brańska jako sposób na aktywizację społeczności lokalnej	2	2016-2020	x

PLAN ODNOWY MIASTA BRAŃSK 2016-2020

kulturalnej mieszkańców.					
II - Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców	3. Pomoc finansowa w rozwijaniu pozarolniczych działalności	3.1. Dotacje dla osób bezrobotnych oraz właścicieli gospodarstw rolnych, którzy chcą otworzyć pozarolniczą działalność wytwórczą, usługową	3	2016-2020	X

9. Charakterystyka projektu

Priorytetowym zadaniem wnioskowanym do bezpośredniej realizacji w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich są zadania:

- **1.1 Przebudowa drogi powiatowej Nr 1599 B Brańsk – Załuskie Kościelne** – w ramach zadania planowana jest przebudowa od km 0+704 do km 2+510 o długości 1,806 km, w tym zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych.
- **1.2 Przebudowa ulicy Sportowej w Brańsku** – ulica jest drogą gminną, obecna nawierzchnia to bruk.

Pozyskanie środków na powyższe inwestycje będzie możliwe poprzez złożenie wniosku o przyznanie pomocy na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Pozostałe zadania w ramach Planu Odnowy Miasta Brańsk:

- **1.3 Budowa studni nr 3 na terenie miejskiego ujęcia wody** – zadanie obejmuje wykonanie otworu studziennego nr 3 o charakterze rozpoznawczym do głębokości ok. 66 m. oraz zakup i montaż obudowy naziemnej studni wraz podłączeniem studni do rurociągu ssawnego Ø150.
- **1.4 Remont oczyszczalni ścieków w mieście Brańsk** – inwestycja swoim zakresem będzie obejmowała remont oczyszczalni przyjmującej ścieki socjalno-bytowe pochodzące z terenu miasta Brańsk, znajdującej się przy ul. Binduga. Remont obejmować będzie m.in. stację zlewniczą, piaskownik, zbiorniki, komorę rozdzielczą, reaktor biologiczny, budynek stacji dmuchaw, osadniki piasku, komorę osadu, pompownię ścieków, budynku technologicznego, armaturę odcinającą, studnię wodomierzową, wymianę istniejących sieci.

Środki na powyższe inwestycje możliwe są do uzyskania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków

o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeprowadzony będzie w ramach Oś Priorytetowa VI. *Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami*, Działanie 6.2 *Ochrona wody i gleb*

Pozostałe zadania w ramach Planu Odnowy Miasta Brańsk:

- **2.1. Opracowanie materiałów promocyjnych oraz monografii Brańska jako sposób na aktywizację społeczności lokalnej** – zadanie obejmuje organizację spotkań z mieszkańcami oraz zebranie materiałów do książki, jako sposób na aktywizację społeczności lokalnej. Rezultatem działania będzie wzmocnienie poczucia przynależności kulturowej mieszkańców, zwiększenie zainteresowania historią terenu oraz promocja lokalnej twórczości, tradycji i obyczajów.
- **3.1. Dotacje dla osób bezrobotnych oraz właścicieli gospodarstw rolnych, którzy chcą otworzyć pozarolniczą działalność wytwórczą, usługową** - Dywersyfikacja dochodów w gospodarstwach można uzyskać poprzez otworenie działalności gospodarczej związanej pośrednio z rolnictwem, czyli agroturystyka i/lub przestawienie produkcji rolniczej na żywność ekologiczną. Można również zachęcić mieszkańców do otworzenia działalności gospodarczej związanej z usługami, handlem, produkcją (np. rękodzielnictwo). Rozwinięcie tego typu aktywności wymaga dużych środków finansowych i wiedzy, które powinny być wspierane poprzez dotacje i szkolenia. Taka mobilizacja rolników wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie bezrobocia w mieście.

10. Wdrażanie Planu Odnowy Miasta Brańsk

Wdrożenie Planu Odnowy Miasta Brańsk rozpocznie się od wprowadzenia go w życie uchwałą Rady Miasta. Plan Odnowy jest dokumentem planistycznym powiązany i zgodny z innymi dokumentami planowania strategicznego na poziomie miejskim, gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

Wdrażanie planu opiera się również o stanowiska w mieście ds. inwestycji, gospodarki przestrzennej, które to: przygotowują dokumentację formalno – prawną,

zarządzają planem zgodnie z zasadą zintegrowanego działania, przygotowują burmistrzowi informacje dotyczące etapów realizacji podejmowanych zadań inwestycyjnych.

Plan Odnowy Miasta Brańsk ma charakter otwarty, tzn. że w przypadku wystąpienia czynników natury społecznej, gospodarczej czy prawnej może ulec zmianom lub uzupełnieniu. Zmiany wprowadza się na drodze stosownej uchwały rady miasta. W tym celu należy powołać zespół ds. monitorowania planu i rejestrowania propozycji zmian w planie.

Spis tabel

Tabela 1 Procentowy udział poszczególnych klas gleb na obszarze miasta Brańsk	8
Tabela 2 Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w mieście Brańsk	8
Tabela 3 Wskaźniki demograficzne dla Miasta Brańsk	12
Tabela 4 Poziom wykształcenia ludności Brańska na tle województwa podlaskiego i powiatu bielskiego	14
Tabela 5 Bezrobotni zarejestrowani w województwie podlaskim, powiecie bielskim i gminie miejskiej Brańsk ..	14
Tabela 6 Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	15
Tabela 7 Wskaźniki poziomu przedsiębiorczości w 2014 roku	16
Tabela 8 Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy miejskiej Brańsk na tle powiatu bielskiego i województwa podlaskiego (2014r.).	17
Tabela 9 Struktura gospodarstw pod względem wielkości	18
Tabela 10 Wykaz dróg gminnych w Brańsku	23
Tabela 11 Analiza SWOT miasta Brańsk	28
Tabela 12 Diagnoza aktualnej sytuacji oraz wizja stanu docelowego miasta Brańsk	29
Tabela 13 Arkusz planowania projektów dla miasta Brańsk.	34

Spis rysunków

Rysunek 1 Położenie miasta Brańsk na tle podziału administracyjnego powiatu bielskiego	6
Rysunek 2 Położenie Miasta Brańsk na tle województwa podlaskiego i województw ościennych.	6
Rysunek 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	13
Rysunek 4 Budynek Zespołu Szkół w Brańsku	19
Rysunek 5 Zaplecze sportowe Zespołu Szkół – hala sportowa, boisko wielofunkcyjne	19
Rysunek 6 Kościół Wniebowzięcia NMP w Brańsku	20
Rysunek 7 Cerkiew prawosławna – filia parafii p.w. Św. Szymona Słupnika	21